

فهرست مطالب

۱۷	دیباچه
۱۹	بخش اول: کلیات
۲۱	گفتار اول: مفهوم تحریم های بین المللی
۲۲	بند اول: تعریف و کارکرد تحریم ها
۲۵	بند دوم: انواع تحریم ها
۲۹	گفتار دوم: تاریخچه تحریم های بین المللی
۲۹	بند اول: پیش از تأسیس سازمان ملل متحد
۳۰	بند دوم: پس از تأسیس سازمان ملل متحد
۳۳	گفتار سوم: مبانی حقوقی تحریم های بین المللی
۳۳	بند اول: دیدگاه حقوق خصوصی
۳۴	۱. عسر و حرج
۳۵	۱.۱. مفهوم عسر و حرج
۳۶	۱.۲. آثار حقوقی عسر و حرج
۳۷	۲. فورس ماژور
۳۷	۲.۱. مفهوم فورس ماژور
۳۷	۲.۱.۱. فورس ماژور در حقوق فرانسه
۳۸	۲.۱.۲. فورس ماژور در حقوق انگلستان
۴۰	۲.۱.۳. فورس ماژور در حقوق ایران
۴۱	۲.۱.۴. فورس ماژور در حقوق بین الملل
۴۵	۲. آثار حقوقی فورس ماژور
۵۱	۳. عقیم شدن قرارداد
۵۱	۳.۱. مفهوم عقیم شدن قرارداد
۵۲	۳.۲. آثار حقوقی عقیم شدن قرارداد

۶ ایران و تحریم های بین المللی

۵۴	۴. تغییر بنیادین اوضاع و احوال
۵۴	۴,۱ مفهوم تغییر بنیادین اوضاع و احوال
۵۴	۴,۲ آثار حقوقی تغییر بنیادین اوضاع و احوال
۵۵	بند دوم: دیدگاه حقوق بین الملل
۵۶	۱. اقدامات متقابل غیرقهاری
۵۷	۱,۱ مفهوم اقدامات متقابل غیرقهاری
۶۰	۱,۲ تاریخچه اقدامات متقابل غیرقهاری
۶۳	۱,۳ حق استناد به مسئولیت دولت ها
۶۵	۲. اقدامات تلافی جویانه
۶۵	۲,۱ مفهوم اقدامات تلافی جویانه
۶۷	۲,۲ تاریخچه اقدامات تلافی جویانه
۶۹	۲,۳ وضعیت حقوقی اقدامات تلافی جویانه
۷۲	گفتار چهارم: مبانی ارزیابی مشروعت یا عدم مشروعت توسل به تحریم
۷۲	بند اول: مبانی نظری نفی یا تصدیق مشروعت تحریم ها
۷۲	۱. مبانی نظری تصدیق کننده مشروعت تحریم ها
۷۴	۲. مبانی نظری نفی کننده مشروعت تحریم ها
۸۵	بند دوم: مبانی عملی نفی یا تصدیق مشروعت تحریم ها
۸۹	۱. رویه دولت ها در اعمال تحریم ها
۸۹	۱,۱ تحریم چین
۹۰	۱,۲ تحریم برمه (میانمار)
۹۱	۱,۳ تحریم لهستان
۹۳	۱,۴ تحریم سودان
۹۵	۱,۵ تحریم های عمومی ایران، لیبی و کوبا
۹۸	۲. رویه سازمان های بین المللی در اعمال تحریم ها
۹۹	۲,۱ رویه سازمان ملل متحد
۱۰۳	۲,۱,۱ قبل از پایان دوران جنگ سرد

۷ فهرست مطالب

۱۰۴.....	۲،۱،۲ پس از پایان دوران جنگ سرد
۱۱۳.....	۲،۲ رویه اتحادیه اروپایی
۱۱۷.....	بخش دوم: مطالعه تحریم های ایران از منظر موازین حقوقی
۱۱۹.....	گفتار اول: سیر تاریخی اعمال تحریم ها علیه ایران
۱۱۹.....	بند اول: دوره زمانی تا پایان دهه ۱۳۷۰
۱۲۴.....	بند دوم: دوره زمانی دهه ۱۳۸۰ تاکنون
۱۲۶.....	گفتار دوم: مبانی اعمال تحریم ها علیه ایران
۱۲۶.....	بند اول: تحریم های یک جانبه
۱۲۷.....	۱. اجرای تحریم های یک جانبه
۱۲۹.....	۲. صلاحیت فراسرزمینی قوانین تحریم
۱۳۳.....	۳. وضعیت حقوقی تحریم های یک جانبه
۱۳۹.....	بند دوم: تحریم های بین المللی
۱۴۰.....	۱. تاریخچه تحریم های چندجانبه
۱۴۴.....	گفتار سوم: بررسی ابتکارات تقینی تحریم های اعمال شده علیه ایران
۱۴۷.....	بند اول: تحریم های سازمان ملل متحد
۱۴۷.....	۱. قطعنامه ۱۶۹۶ (۲۰۰۶) شورای امنیت
۱۴۸.....	۲. قطعنامه ۱۷۳۷ (۲۰۰۷) شورای امنیت
۱۴۸.....	۳. قطعنامه ۱۷۴۷ (۲۰۰۷) شورای امنیت
۱۵۰.....	۴. قطعنامه ۱۸۰۳ (۲۰۰۸) شورای امنیت
۱۵۱.....	۵. قطعنامه ۱۸۳۵ (۲۰۰۸) شورای امنیت
۱۵۲.....	۶. قطعنامه ۱۹۲۹ (۲۰۱۰) شورای امنیت
۱۵۲.....	۶،۱. جنبه های حقوقی
۱۵۵.....	۶،۲. آثار اجرای قطعنامه
۱۵۸.....	بند دوم: تدابیر محدود کننده در اتحادیه اروپایی
۱۵۸.....	۱. مقررات کنترل صادرات و تحریم در اتحادیه اروپایی

۸ ایران و تحریم های بین المللی

۱۵۹	۱.۱. رژیم حاکم بر کاربرد دوگانه کالاهای فناوری ها
۱۶۱	۱.۲. رژیم کنترل نظامی اتحادیه اروپایی
۱۶۱	۱.۳. طبقه بندی کنترل صادرات (ECCN)
۱۶۲	۲. صادرات از منظر مقررات کنترل صادرات اتحادیه اروپا
۱۶۴	۲.۱. شمول اقلام واجد کاربرد نهایی در سلاح های کشتار جمعی در مقررات تحریم
۱۶۵	۲.۲. شمول اقلام واجد کاربرد نهایی نظامی در مقررات تحریم
۱۶۵	۲.۳. شمول فعالیت های واسطه گری در مقررات تحریم
۱۶۶	۲.۴. نگهداری سوابق معاملات صادراتی و انتقالات در مقررات تحریم
۱۶۶	۲.۵. خصمانت اجرای نقض مقررات کنترل صادرات در اتحادیه اروپا
۱۶۶	۲.۶. مراجع صدور مجوز صادرات در اتحادیه اروپا
۱۶۸	۲.۷. تحولات مقررات کنترل های صادراتی اتحادیه اروپا
۱۷۰	۲.۸. تحریم های اتحادیه اروپایی
۱۷۲	۲.۸.۱. اشخاص مشمول تحریم
۱۷۳	۲.۸.۲. موضوعات مشمول تحریم
۱۷۸	۲.۸.۳. انواع تحریم
۱۷۸	۲.۸.۳.۱. تحریم لبی
۱۷۹	۲.۸.۳.۲. تحریم سوریه
۱۸۰	۲.۸.۳.۳. تحریم سودان / جنوب سودان
۱۸۱	۲.۸.۳.۴. تحریم میانمار (برمه)
۱۸۱	۲.۸.۳.۵. تحریم جمهوری اسلامی ایران
۱۹۲	۲.۸.۳.۵.۱. محتوای تصمیم شماره ۲۰۱۲/۶۳۵ شورای اتحادیه اروپایی
۱۹۴	۲.۸.۳.۵.۲. محتوای مقررات شماره ۱۲۶۳/۲۰۱۲ شورای اتحادیه اروپایی
۱۹۷	۲.۸.۳.۵.۳. محتوای مقررات شماره ۱۰۱۶/۲۰۱۲ شورای اتحادیه اروپایی

۹ فهرست مطالب

- ۱۹۸.۲.۸.۴. قوانین ناظر بر بلوکه کردن در اتحادیه اروپایی
۱۹۹.۲.۸.۵. شرط احتیاط کامل در معاملات با کشورهای تحت تحریم
۲۰۰.۲.۸.۶. لزوم تعیت مؤسسات مالی از مقررات تحریم اتحادیه اروپایی
۲۰۱.۲.۸.۶.۱. متمنکر سازی عملکرد بانک ها در مؤسسات مالی بزرگ
۲۰۲.۲.۸.۶.۲. مشکلات ناشی از تعیت از مقررات تحریم اتحادیه اروپایی
۲۰۳.۲.۸.۶.۳. آثار تحریم های اتحادیه اروپایی بلحاظ اقتصادی
۲۰۴.۲.۸.۶.۳.۱. آثار تحریم های اتحادیه اروپایی بر مؤسسات مالی
۲۰۵.۲.۸.۶.۳.۲. آثار تحریم های اتحادیه اروپایی بر ذینفعان / مشتریان
۲۰۶.۲.۸.۶.۳.۳. آثار تحریم های اتحادیه اروپایی بر مقاضیان خدمات
 مؤسسات مالی
۲۱۱.۲.۸.۶.۳.۴. آثار تحریم های اتحادیه اروپایی بر سایر بازیگران دنیا
تجارت
۲۱۲. بند سوم: قوانین و مقررات کنترل صادرات در ایالات متحده امریکا
۱. مقررات کنترل صادرات و صادرات مجدد در ایالات متحده امریکا
۲۱۲. ۱. ارکان اساسی رژیم کنترل تجاری ایالات متحده امریکا
۲۱۳. ۱. مقررات مدیریت صادرات امریکا
۲۱۴. ۱.۱. مفهوم صادرات و صادرات مجدد
۲۱۵. ۱.۲. قانون حداقل آستانه
۲۱۶. ۱.۲.۲. ضرورت های عملی مقررات مدیریت صادرات
۲۱۷. ۱.۲.۳. ۱. طبقه بندي کنترل صادرات
۲۱۸. ۱.۲.۳.۲. نمودار کشوری
۲۱۹. ۱.۲.۳.۳. مستثنیات مجوز
۲۲۰. ۱.۲.۳.۴. ۱. کنترل های ناظر بر مصرف کننده نهایی و استفاده نهایی کالا
۲۲۱. ۱.۲.۴. ۱. ابتکار عمل در اصلاح مقررات مدیریت صادرات
۲۲۲. ۱.۲.۵. ۱. ضمانت اجرای نقض تحریم ها و مقررات کنترل های صادراتی
۲۲۳. ۲. مقررات عبور بین المللی تسليحات امریکا

۱۰ ایران و تحریم های بین المللی

۲,۱. صلاحیت مقررات عبور بین المللی تسليحات.....	۲۳۹
۲,۲. مجوزهای مقررات عبور بین المللی تسليحات	۲۴۳
۲,۳. صدور مجوز برای اشخاص خارجی داخل و خارج از قلمرو ایالات متحده.....	۲۴۷
۲,۴. نهاد واسطه گری در مقررات عبور بین المللی تسليحات.....	۲۴۹
۲,۵. جرایم و مجازات های موضوع مقررات قانون کنترل صادرات تسليحات و مقررات عبور بین المللی تسليحات	۲۵۱
۳. تحریم های تجاری ایالات متحده	۲۵۲
۳,۱. تحریم های تجاری امریکا علیه کوبا.....	۲۵۷
۳,۲. تحریم های تجاری امریکا علیه سودان.....	۲۵۸
۳,۳. تحریم های تجاری امریکا علیه سوریه	۲۵۹
۳,۴. تحریم های تجاری امریکا علیه برمه.....	۲۶۰
۳,۵. تحریم های تجاری امریکا علیه جمهوری اسلامی ایران.....	۲۶۰
۳,۵,۱. مبانی قانونی تحریم ایالات متحده علیه ایران	۲۶۱
۳,۵,۱,۱. مقررات معاملات ایرانیان.....	۲۶۱
۳,۵,۱,۲. قانون تحریم های ایران	۲۶۸
۳,۵,۱,۲,۱. قانون تحریم همه جانبه ایران.....	۲۶۹
۳,۵,۱,۲,۲. قانون کاهش تهدید ایران و حقوق بشر سوریه	۲۷۱
۳,۵,۱,۲,۳. قانون مسدود نمودن مفرهای تحریم های ایران	۲۷۴
۳,۵,۱,۲,۴. قانون اجازه دفاع ملی مصوب ۲۰۱۲	۲۷۵
۳,۵,۱,۲,۵. قانون آزادی و مقابله با گسترش سلاح های هسته ای ایران ...	۲۷۶
۳,۵,۲. واردات از ایران به قلمرو ایالات متحده.....	۲۸۳
۳,۵,۳. صادرات از ایالات متحده به ایران	۲۸۳
۳,۵,۴. معامله با کالاهای خدمات ایرانی	۲۸۴
۳,۵,۵. معاملات با ایران توسط شرکت های وابسته امریکایی	۲۸۵
۳,۵,۶. اشخاص مشمول تحریم علیه ایران.....	۲۸۵

فهرست مطالب ۱۱

۳,۵,۷. تحریم های مالی امریکا علیه جمهوری اسلامی ایران.....	۲۸۷
۳,۵,۸. فعالیت در سازمان های بین المللی.....	۲۹۰
۳,۵,۹. تحریم های فرآورده های نفتی امریکا علیه جمهوری اسلامی ایران.....	۲۹۰
گفتار چهارم: تحریم های موضوعی اعمال شده علیه ایران.....	۲۹۲
بند اول: تحریم ها در حوزه فعالیت های پولی و مالی.....	۲۹۲
۱. تحریم های بانکی.....	۲۹۳
۱,۱. تاریخچه تحریم های اعمال شده علیه بانک ها و سایر مؤسسات مالی.....	۲۹۳
۱,۲. راهکارهای تجدید نظر از تحریم های بانکی.....	۲۹۶
۱,۳. تحریم ها و وضعیت ضمانت نامه های بانکی.....	۳۰۱
۱,۴. استنکاف بانک های اروپایی از پرداخت وجوده ضمانتنامه های متقابل.....	۳۰۸
۱,۵. بازپرداخت اقساط قراردادهای فاینانس.....	۳۱۱
۱,۶. تحریم سوئیفت.....	۳۱۴
۱,۷. تحریم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.....	۳۲۰
بند دوم: تحریم ها در حوزه حمل و نقل.....	۳۲۶
۱. تحریم کشتیرانی.....	۳۲۶
۲. تحریم سوخت هواپیماهای کشوری.....	۳۳۲
۳. تحریم قطعات و تجهیزات هواپیمایی غیرنظمی.....	۳۳۵
بند سوم: تحریم ها در حوزه سایر خدمات.....	۳۳۸
۱. تحریم بیمه حمل و نقل و بیمه های اتکایی.....	۳۳۸
بند چهارم: تحریم ها در حوزه صنعت نفت و گاز.....	۳۴۵
بند پنجم: تحریم ها در حوزه تأمین غذا و دارو.....	۳۵۱
بند ششم: تحریم ها در حوزه فعالیت های علمی.....	۳۵۵
بند هفتم: تحریم اشخاص حقیقی از منظر حقوق بین الملل.....	۳۵۹
۱. سیر تحول تحریم اشخاص حقیقی.....	۳۶۰
۱,۱. تحریم اشخاص حقیقی در سازمان ملل متحد.....	۳۶۰
۱,۲. تحریم اشخاص حقیقی در اتحادیه اروپایی.....	۳۶۱

۱۲ ایران و تحریم های بین المللی

۳۶۲.....	۱.۳. تحریم اشخاص حقیقی توسط دولت ها
۳۶۲.....	۲. مشروعيت تحریم اشخاص حقیقی
۳۶۴.....	گفتار پنجم: مطالعه تحلیلی رویه قضایی
۳۶۴.....	بند اول: دعوی بانک مرکزی علیه شورای اتحادیه اروپا
۳۶۴.....	۱. شرح سیر روند دعوی
۳۶۴.....	۲. اهم استدلال های خواهان
۳۶۶.....	۳. اهم استدلال های خوانده
۳۷۰.....	بند دوم: دعوی شرکت کشتیرانی شارپ علیه شورای اتحادیه اروپا
۳۷۰.....	۱. شرح سیر روند دعوی
۳۷۰.....	۲. اهم استدلال های خواهان
۳۷۰.....	۳. اهم استدلال های خوانده
۳۷۱.....	۴. رأی دادگاه
۳۷۲.....	بند سوم: دعوی شرکت نفت توربو کمپرسور علیه شورای اتحادیه اروپا
۳۷۲.....	۱. شرح سیر روند دعوی
۳۷۲.....	۲. اهم استدلال های خواهان
۳۷۳.....	۳. اهم استدلال های خوانده
۳۷۳.....	۴. رأی دادگاه
۳۷۴.....	بند چهارم: دعوی بانک ملی ایران و زیرمجموعه های آن علیه شورای اتحادیه اروپا
۳۷۴.....	۱. اهم استدلال های خواهان
۳۷۴.....	۲.۱. استدلال های بانک ملی ایران
۳۷۷.....	۲.۲. استدلال های زیرمجموعه های بانک ملی ایران
۳۸۰.....	۱. اهم استدلال های خوانده
۳۸۰.....	۱.۱. استدلال های علیه بانک ملی ایران
۳۸۳.....	۱.۲. استدلال های علیه زیرمجموعه های بانک ملی ایران
۳۸۳.....	۲. استدلال های کمیسیون اتحادیه اروپایی
۳۸۳.....	۴. رأی دادگاه

۱۳ فهرست مطالب

بند پنجم: دعوی شرکت پشتیبانی، ساخت و تهیه کالای نفت علیه شورای اتحادیه اروپا.....	۳۸۴
۱.شرح سیر روند دعوی.....	۳۸۴
۲.اهم استدلال های خواهان.....	۳۸۵
۳.اهم استدلال های خوانده.....	۳۸۸
۴.رأی دادگاه.....	۳۸۹
۵.اهم استدلال های تجدید نظر خوانده.....	۴۰۳
۶.اهم استدلال های دادستان دادگاه عدالت اروپا.....	۴۰۴
بند ششم: دعوی شرکت های تابعه شرکت ملی نفت ایران علیه شورای اتحادیه اروپا.....	۴۰۶
۱.شرح سیر روند دعوی.....	۴۰۶
۲.اهم استدلال های خواهان ها.....	۴۰۶
۳.اهم استدلال های خوانده.....	۴۰۷
بند هفتم: دعوی شرکت فولمن علیه شورای اتحادیه اروپا.....	۴۱۲
۱.شرح سیر روند دعوی.....	۴۱۲
۲.اهم استدلال های خواهان.....	۴۱۲
۳.اهم استدلال های خوانده.....	۴۱۳
۴.رأی دادگاه.....	۴۱۳
بند هشتم: دعوی کادی علیه شورای اتحادیه اروپا.....	۴۱۵
۱.اهم استدلال های خواهان.....	۴۱۶
۲.رأی دادگاه بدوى.....	۴۱۷
۳.اهم استدلال های تجدید نظر خواه.....	۴۱۸
بند نهم: دعوی پست بانک علیه شورای اتحادیه اروپا.....	۴۲۱
۱.اهم استدلال های خواهان.....	۴۲۲
۲.اهم استدلال های خوانده.....	۴۲۴
۳.رأی دادگاه.....	۴۲۵
بند دهم: دعوی شرکت سهامی بیمه ایران علیه شورای اتحادیه اروپا.....	۴۲۷

۱۴ ایران و تحریم های بین المللی

۴۲۷.....	۱. اهم استدلال های خواهان
۴۲۹.....	۲. اهم استدلال های خوانده
۴۳۰.....	۳. رأی دادگاه
بند یازدهم: دعوای بانک توسعه صادرات ایران علیه شورای اتحادیه اروپا.....۴۳۲	
۴۳۲.....	۱. اهم استدلال های خواهان
۴۳۳.....	۲. اهم استدلال های خوانده
بند دوازدهم: دعوی بانک رفاه کارگران علیه شورای اتحادیه اروپا.....۴۳۳	
۴۳۴.....	۱. اهم استدلال های خواهان
۴۳۴.....	۲. اهم استدلال های خوانده
۴۳۴.....	۳. رأی دادگاه
بند سیزدهم: دعوی بانک ملت علیه شورای اتحادیه اروپا.....۴۳۵	
۴۳۶.....	۱. اهم استدلال های خواهان
۴۳۶.....	۲. اهم استدلال های خوانده
۴۳۷.....	۳. رأی دادگاه
بند چهاردهم : دعوی بانک صادرات ایران علیه شورای اتحادیه اروپا.....۴۳۸	
۴۳۸.....	۱. اهم استدلال های خواهان
۴۳۹.....	۲. اهم استدلال های خوانده
۴۳۹.....	۳. رأی دادگاه
۴۴۰.....	بند پانزدهم : دعوی بانک سینا علیه شورای اتحادیه اروپا
۴۴۱.....	بند شانزدهم: دعوی کشتیرانی علیه شورای اتحادیه اروپا.....۴۴۱
۴۴۱.....	۱. اهم استدلال های خواهانها
۴۴۲.....	۲. اهم استدلال های خوانده
۴۴۲.....	۳. رأی دادگاه

بخش سوم: راهکارهای حقوقی مقابله با تحریم های اعمال شده علیه ایران.....۴۴۵

۴۵۰ گفتار اول: ساز و کارهای ملی

۱۵ فهرست مطالب

بند اول: اقامه دعاوی مسئولیت مدنی علیه دول خارجی در محاکم داخلی.....	۴۵۰
گفتار دوم: ساز و کارهای منطقه ای	۴۵۲
بند اول: درخواست بطلان تصمیمات شورای اتحادیه اروپایی.....	۴۵۲
گفتار سوم: ساز و کارهای بین المللی	۴۶۱
بند اول: موافقنامه های دو جانبه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری بین ایران و سایر دولت ها.....	۴۶۱
بند دوم: اقامه دعوا در دیوان بین المللی دادگستری.....	۴۶۹
نتیجه گیری	۴۷۷
تحلیل حقوقی برنامه عمل مشترک در خصوص مذاکرات هسته ای	۴۹۰
فهرست منابع	۴۹۵